

Romeo a Julie jako dnešní teenageři. Inscenace pojmenovává společenskou situaci

před 21 hodinami

Romeo je v podstatě klasický filmový fešák, Julie na první pohled působí mimozemsky. | Foto: Martin Špelda

Shakespearův příběh Romea a Julie se v nové inscenaci Městských divadel pražských odehrává v současnosti. Režisér Michal Dočekal umístil klasickou tragédii do sebestředného, nervózního světa, jehož napětí se kdykoliv může zvrhnout v agresi.

Slavní milenci se vyznačují nepatetickou citovostí dnešních teenagerů a jejich otcové, hlavy znesvářených Kapuletů a Monteků, připomínají společensky etablované mafiány, jejichž mocenské hry v pozadí jen tušíme.

Julie na večírku bere do ruky mikrofon.

Foto: Martin Špelda

Pódium s kovovým rastrostropem pro Romea a Julii, uváděné v [Divadle ABC](#), navrhl Dragan Stojčevski. Vzadu je ohraničuje bílá zeď, v níž se za vínově rudou oponou otvírá průhled do zákulisí. Odtamtud dává inscenaci nervní rockový zvuk skupina Please the Trees. Technicistní chlad architektury a teatrálnost sametové draperie narušuje na zdi nasprejovaný obrázek streetartového umělce jménem Banksy. Jeho

dívka s balónky v ruce stoupající vzhůru vypovídá o věčné touze odpoutat se k letu.

Aktualizací Romea a Julie už byla k vidění spousta. Často se nepřítelství Monteků a Kapuletů interpretuje jako souboj mezi příslušníky diskriminované menšiny a etablované společnosti.

Například režisér David Drábek před časem uviděl Romea jako Roma. Tvůrčí duo SKUTR zase na Pražském hradě vyložilo rodový konflikt coby nesmiřitelnost životních postojů - zatímco u Kapuletů vládla hrubá, bojovná, až agresivní mužská síla, u Monteků to byly zjemnělost a hysterická ženskost.

Představit milence jako dnešní adolescenty, kteří hledají alternativy k citové zkamenělosti rodičovského světa, se pokusila již například ostravská inscenace Letních shakespearovských slavností, již režíroval Pavel Šimák. Sem míří i současné pojetí [Michala Dočekala](#), které má navíc silnou ambici pojmenovat obrazem současnou společenskou situaci a objevit v ní potenciál k mytickému přesahu.

Už v prologu režisér nastoluje zvláštní, temnou atmosféru, v níž rozeznáváme znamení doby. Dynamické, vizuálně atraktivní momenty, ale také podprahovou agresi a sebepředvádění. Bavičský gag vedle státnického projevu. Kapulet s Montekem se uprostřed té změti lidí, kteří upoutávají naši pozornost, v klidu věnují svému pingpongovému mači.

Předurčení k smrti

Do titulních rolí režisér obsadil [Zdeňka Piškulu](#) a Terezu Marečkovou. Pohledný rozevlátý blondák s frackovskými rysy, prototyp současného romantického hrdiny, po němž šílí děvčata, propadne kouzlu zvláštní holky.

Útlému tělu [Terezy Marečkové](#), obtaženému v blýskavých minišatičkách, bychom uvěřili i méně než Juliiných čtrnáct let. Vizáž herečky korunovala autorka kostýmů Eva Jiřikovská "afro" účesem z krepatých černých vlasů. Když Julie mluví, jako by právě objevovala význam každého vyřčeného slova.

Tereze Marečkové v rolii Julie bychom uvěřili i méně než 14 let. | Foto: Martin Špelda

Zatímco Romeo je v podstatě klasický filmový fešák, ona na první pohled působí mimozemsky. Chvilí vypadá jako animovaná figurka, jindy se zdá, že se vznáší po scéně, jako to nasprejované děvčátko. Je to Julie, kdo všemu dává nepřehlédnutelný punc opravdovosti a Romea strhává k témuž.

Režisér Dočekal jedinečně připravil moment prvního setkání milenců. Hosté dekadentního mejdanu u Kapuletů se na scénu vyvalí v hororových maskách, matinka Kapuletová rozverně vystřihne hvězdu. Pak Julie vezme do ruky mikrofon. A zpívat umí Tereza Marečková skvěle. Romea, aniž by ji ještě viděl, zasáhne její z duše tryskající hlas jako blesk.

Zdá se, že ty dva k sobě nepřitahuje ani tak fyzická náklonnost, jako vzájemná fascinace. Oba působí jako křehké výhonky nemocné společnosti deroucí se za světlem, za láskou - předem určenou k záhubě.

Hra s jazykem

Dočekal si pro inscenaci vybral překlad Martina Hilského. Text ovšem "očistil" na kost o motivy a řeči zbytné pro zachování smyslu děje, poezie ustoupila dramatu. Mnoho slov například nezbylo mnichu Vavřincovi, ale zůstalo Merkuciovo parádní "číslo", monolog o královně Mab, kterému na působivosti ještě přidávají velkolepá stínohra i přízračná taneční kreace.

Foto: Martin Špelda

Verše se kupodivu nedostávají do kolize se současnými kulisami. Košatý shakespearovský slovník a poetická přirovnání jsou v inscenaci součástí hry s nadsázkou, jež je někdy plodem pubertálního blbnutí, jindy opojení - Chůva s paní Kapuletovou si rády dají skleničku, mnich Vavřinec chodí s košíkem na "trávu" a pánové od Kapuletů se zřejmě povzbuzují i něčím tvrdším.

Nejde ani o to, že tahle společnost holduje omamným látkám, spíš o její umělou excitaci, pojetí života jako nekonečného mejdanu. Jen si nepustit skutečnost blíž k tělu - smrt je třeba co nejdříve přepít na svatební oslavě, z bolesti ze ztráty dětí se "vykoupit" jejich zlatou sochou.

I Romeo a Julie si hrají se shakespearovskými metaforami, bojí se patosu i velkých slov, ale nakonec se v lásce oddají riziku skutečného letu. V inscenaci i doslova - balkonová scéna vrcholí vířením jejich těl v závěsu spuštěném z provaziště.

Chůva a ti druzí

Nepřehlédnutelná je v Dočekalově inscenaci Sabina Remundová v originálně propojené dvojroli Knížete a Chůvy.

Její uzemňující projev i majestátní zjev vnáší do příběhu záchranný kruh zdravého rozumu, respektive plebejství. Navíc nám jako Kníže s diamantovou tiárou ve vlasech, marně se pokoušející smířit testosteronem vybuzené samce rodinných klanů, může asociovat typ moudře vládnoucích žen typu německé kancléřky Angely Merkelové či anglické královny.

Foto: Martin Špelda

Jiří Štrébl jako Kapulet má mentalitu kolotočáře. Stejně snadno se dojmá jako histriónsky sahá k hrubému násilí, když Julii nutí ke sňatku s Parisem. Jeho reprezentativní ženu, která by se dobře vyjímala na fotkách bulvárních časopisů, hraje Dana Batulková. Montek Milana Kačmarčíka naopak vypadá jako chladnokrevný zabiják, muž bez emocí. Skoro nepromluví, o to nebezpečněji působí jeho kamenná ztuhlost.

Mnich Vavřinec pojímá službu Pánu opravdu alternativně. Na oltáři své cely vedle fotky Jana Pavla II. adoruje i fotbalové hvězdy. Straní lásce, zároveň se to ale bojí udělat veřejně. Vojtěch Dvořák ho hraje jako trochu zmateného introverta, na kterého náhoda naložila příliš těžké břímě.

Výborně dostal Martin Donutil malé, ale v kompozici inscenace důležité úloze sluhy Petra, věčně vtipkujícího baviče a čumila. A výrazné, typologicky do současnosti přesně zařaditelné figury mladíků se povedlo vytvořit v rolích Benvolia, Tybalta i Parise. Filip Březina pojímá Merkucia především jako kreativního šoumena, který strhává okolí odvahou i šarmem.

William Shakespeare: Romeo a Julie

Režie: Michal Dočekal

Divadlo ABC, Praha, premiéra 25. května,
nejbližší reprízy 10., 11. a 13. června

Je otázkou, zda v inscenaci, které se daří nenásilně a po smyslu přesadit příběh mytických milenců do současnosti, mají místo odkazy na konkrétní osoby ("jak svorně všichni kdákají sorryjako") či protestní plakátek se slovem "justice". V shakespearovském divadle se sice s

podobnými vtipy počítá, ale může být, že to někomu už přijde příliš.

Jasný výklad, strhující rytmus, spousta překvapivých nápadů a situačních řešení dělají z Dočekalovy režie Romea a Julie mimořádný divácký zážitek pro všechny generace - a také inscenaci, která došla velmi daleko v pokusu obrazně poukázat na kořeny společenského zla.

autor: [Marie Reslová](#) | před 21 hodinami